
Realizări de excepție în cercetare și învățământ

O parte din vasta activitate profesional-științifică desfășurată
de Gheorghe Răboacă (1935 - 2008)

- Teme originale în domeniul economiei muncii, supuse
dezbaterilor la reuniuni și seminarii¹

Gheorghe Răboacă - cercetător științific, profesor, director și președinte al Consiliului Științific al **Institutului Național de Cercetare Științifică pentru Muncă și Protecție Socială**, conducător științific de Doctorat în domeniul economiei muncii, la ASE București, Facultatea de Management.

Diplomat în științe economice, licențiat în 1957 al Institutului de Științe Economice și Planificare din București (în prezent Academia de Studii Economice), a obținut titlul de doctor în economie în anul 1977. A fost decan al Facultății de Management financiar-contabil (la Râmnicu - Vâlcea) din cadrul Universității „Spiru Haret”.

Gheorghe Răboacă a elaborat, singur și în colaborare, la Institutul Național de Cercetare Științifică pentru Muncă și Protecție Socială (pe care l-a condus până în anul 1996) numeroase studii, articole, comunicări și cărți. Rezultatele cercetărilor efectuate de **prof. univ. dr. Gheorghe Răboacă**, cu deosebire în anii 1990-2007, au apărut într-un mare număr de publicații. A realizat o revistă periodică editată de Institut sub titulatura

¹ La **Seminarul „Octav Onicescu”** organizat de Institutul Național de Statistică împreună cu Societatea Română de Statistică, **prof. univ. dr. Gheorghe Răboacă**, alți specialiști cu posibilități deosebite pentru cercetare de la Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale, apreciind nivelul dezbaterilor și modul de organizare, au avut contribuții care au reținut de fiecare dată atenția participanților. Au elaborat și participat cu comunicări pe probleme din domeniul pieței muncii, al protecției sociale, al tranziției la economia de piață.

„**Muncă și progres social**” și a coordonat lucrările prezentate la reuniunile de la Bruxelles, Paris, Geneva și altele.

Ca o confirmare și recunoaștere a activității desfășurate, Gheorghe Răboacă, personalitate de referință, a primit premiul pentru economie „PS Aurelian” al Academiei Române. Cartea premiată: „**Piața muncii și dezvoltarea durabilă**” a apărut în anul 2003, la Editura Tribuna Economică. Este una dintre cele mai relevante lucrări, carte remarcabilă în domeniul respectiv, bine documentată. **Gheorghe Răboacă** a folosit variate și valoroase surse de date și informații, inclusiv în domeniul legislației muncii, referindu-se la controversele și incertitudinile privind evoluția pieței muncii europene. Revăzând, cu atenție și de această dată structurarea logică pentru toate cele șapte capitole, apreciem la modul superlativ conceptul și valoarea cărții.

Din importantele idei și puncte de vedere, prezentăm câteva paragrafe așa cum au apărut în cartea premiată, inspirat intitulată „**Piața muncii și dezvoltarea durabilă**”.

Prof. univ. dr. Gheorghe Răboacă subliniază ca necesară „mai buna clarificare teoretică, conceptual - metodologică a problemelor pieței muncii de a pune în evidență măsura în care evoluțiile mai vechi sau mai noi din sfera acestei piețe satisface cel mai bine cerințele creșterii economice contemporane, ale echilibrelor economice, ecologice și demografice, dacă toate acestea sunt coerente și benefice progresului economic și social durabil în România și, în general, în lume” (Cap. 1 Piața muncii. Mari provocări și cerințe ale dezvoltării durabile). Autorul a formulat în carte, printre altele, și următoarea întrebare care rămâne, după părerea noastră, permanent în actualitate: „În ce viziune ar trebui concepută și organizată piața muncii pentru ca aceasta să concure la creșterea capacității societății de a produce și utiliza cunoștințele științifice în conformitate cu aptitudinile indivizilor, dar și cu nevoile creșterii economice, ale păstrării fundamentelor democratice și ale păcii sociale?”. Întrebarea, în opinia noastră, se va pune în continuare mulți ani. Altă afirmație importantă: „Piața muncii este un sistem complex, cibernetic care realizează și legătura inversă, întrucât transmite și ea, la rândul ei, efectele pozitive și negative (comportamentul forței de muncă, costul salarial, gradul de investire a economiilor etc.) asupra celorlalte piețe, putând genera distorsiuni și dezechilibre în zona investițiilor, a monedei, a deficitului bugetar etc. “Orice țară, în condiții istorice concrete, își urmărește progresul economic și social cât mai rapid”.

Prof. Răboacă prezintă **Modelul noii piețe a muncii**, întemeiat pe o împletire a forțelor pieței cu instituții ale muncii (prin intervenții ale statului): „Noua piață a muncii funcționează ca un ansamblu de servicii

---

care reglementează vânzarea - cumpărarea, respectiv angajarea, utilizarea, instrucția și formarea profesională, negocierea colectivă și individuală, condițiile de salarizare și motivare, inclusiv de carieră și avansare, de protecție a muncii, de soluționare a litigiilor și conflictelor de muncă, de reconversie și reinsertie, de disponibilizare, de mobilitate teritorială și de protecție a șomerilor etc.” (Cap. 3 Mecanismul noii piețe a muncii și Cap. 7 Noua piață a muncii, încotro?).

Alte comunicări, articole deosebite, de excepție, ale lui Gheorghe Răboacă elaborate singur și în colaborare, pentru asigurarea desfășurării lucrărilor seminariilor și reuniunilor, dintre care: „Impactul legislației muncii asupra performanței generale a ocupării forței de muncă” - „Evoluția Produsului Intern Brut al României și factorii determinanți” (2003); „Bugetul pieței muncii. Resurse, cheltuieli, eficiență” - 1997; „Oferta de forță de muncă. Factori de influență și mijloace de ajustare. Mijloace de ajustare a ofertei forței de muncă pe diferite orizonturi de timp” - 2000; „Piața muncii - teorie și practică. Muncă și Progres Social” - 1990; „Noul model demografic și implicațiile acestuia”, “Mobilitatea forței de muncă”.

***

Cei care cunoaștem de mulți ani activitatea desfășurată la Seminarul Național de Statistică „Octav Onicescu”, am remarcat nivelul ridicat al conținutului comunicărilor autorilor, lucrări științifice care au asigurat premisele creșterii prestigiului statisticii, al științei și cercetării. Temele prezentate s-au referit la metodologia indicatorilor statisticii social-economice atât la nivelul economiei naționale, cât și la nivel teritorial, al județelor și regiunilor de dezvoltare. Este de evidențiat faptul că, în ultimii ani, comunicările prezentate la Seminar au fost concretizate în articole publicate în Revista Română de Statistică sau în Suplimentul RRS, editate bilingv.

Seminarul Național de Statistică își desfășoară lucrările începând din anii ‘60. Academicianul Octav Onicescu era o prezență permanentă. A creat și condus Seminarul care îi poartă numele, stimulând cercetarea științifică și aplicarea metodelor statistico- matematice în economie. Toți statisticienii și economiștii care au participat în decursul anilor prin susținerea de comunicări, comentarii și dezbateri la Seminarul Național de Statistică „Octav Onicescu” au apreciat realizările și desfășurarea lucrărilor.

Am dorit să revenim cu evocarea unei părți din activitatea profesional - științifică de excepție desfășurată de Gheorghe Răboacă, inclusiv la Seminarul Național de Statistică.

***

În cartea „**Pe drumurile vieții**”, Octav Onicescu remarcă: „... Ideile, teoriile, iluziile și înfrângerile noastre de cercetători sunt numai teoretic abstracte. Ele se trăiesc ca o viață care revin atenției noastre prezente”.

Vasta activitate profesional-științifică a prof. univ. dr. Gheorghe Răboacă a fost și va fi permanent în atenția noastră.

În acest an 2012, Gheorghe Răboacă ar fi împlinit 77 de ani. A decedat în urmă cu patru ani, în luna ianuarie.

Ilie DUMITRESCU

Ioan B. GÂLCEAVĂ

Grigore GRAMA

(Societatea Română de Statistică)